

Zarząd Powiatu w Policach

Wpłynęło

2013 -11- 05

do biura Rady Powiatu
w Policach *Selu*

Police, dnia 31 października 2013 r.

**Pan
Cezary Arciszewski
Radny Powiatu Polickiego**

SR.0003.3.2013.BS

Odpowiadając na Pana zapytanie z dnia 25 października 2013 r., które zostało złożone w 18 pkt porządku obrad XXX sesji Rady Powiatu w Policach w dniu 25 października 2013 r., Zarząd Powiatu w Policach uprzejmie informuje, co następuje.

W dniu 14 maja 2013 r. podczas prowadzenia prac związanych z przebudową drogi wojewódzkiej nr 114 na odcinku Trzebież – Police, w rejonie mostu nad kanałem i budowanego ronda, doszło do uwolnienia substancji ropopochodnych z dna tego kanału. Zanieczyszczenie dotyczy głównie nieruchomości stanowiących działki numer 122 i 1973/41 z obrębu ewidencyjnego Nr 7 Police, w gminie Police. Władającym wskazanymi nieruchomościami jest Skarb Państwa – Starosta Policki.

Miejsce zdarzenia było wielokrotnie kontrolowane przez pracowników Starostwa Powiatowego w Policach oraz inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie (WIOŚ). Działania zabezpieczające uniemożliwiające rozprzestrzenianie się zanieczyszczenia podjęła Państwowa Powiatowa Straż Pożarna w Policach. Przedstawiciele WIOŚ pobrali próbki zanieczyszczonej wody z kanału oraz gleby. Wyniki analiz wykazały 11-krotne przekroczenie dla indeksu olejowego i wyniosły 2,2 mg/l przy wartości granicznej dla wód powierzchniowych wynoszącej 0,2 mg/l. Na podstawie dalszych badań w pobranych próbkach wody i gleby stwierdzono występowanie węglowodorów alifatycznych oraz węglowodorów aromatycznych. Ostatecznie zanieczyszczenia nie dało się jednoznacznie zidentyfikować, stwierdzono natomiast duże prawdopodobieństwo do widma smoły pogazowej i widma mazutu. Uzyskane wyniki z analizy chromatograficznej potwierdzają, iż zanieczyszczenie pochodzi z dawnej fabryki benzyny syntetycznej.

Mając świadomość istniejącego zagrożenia dla środowiska oraz ze względu na konieczność podjęcia działań związanych z likwidacją źródła ujawnionych zanieczyszczeń, a w dalszym etapie także rekultywacją gruntów na wskazanym terenie, które wymagać będą dużego zaangażowania finansowego i wsparcia w postaci dofinansowania przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie przedsięwzięć określanych mianem „bomb ekologicznych”, Starosta Policki pismem znak SR.600.7.2013.BS z dnia 27 maja 2013 r. wystąpił do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie o udzielenie rekomendacji dla projektu związanego z rekultywacją terenów zdegradowanych i likwidacją źródeł szczególnie negatywnego oddziaływania na środowisko. O rekomendację dla planowanego projektu pismem znak WI.021.1.31.1.2013.BK z dnia 6 czerwca 2013 r. wystąpił również Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

W odpowiedzi na pismo znak SR.600.7.2013.BS z dnia 27 maja 2013 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie przedstawił procedurę dotyczącą możliwości objęcia kolejnego obiektu programem likwidacji „bomb ekologicznych”. Tym samym wyjaśnił, iż konieczne będzie złożenie odpowiedniego wniosku, który winien zawierać informacje dotyczące m.in. techniki i możliwości likwidacji zagrożenia, a także przewidywanego kosztu realizacji przedsięwzięcia. Podanie tych informacji nie było możliwe, gdyż w chwili obecnej skala problemu nie została jeszcze zidentyfikowana. Niezwykle ważne jest zdefiniowanie zakresu i poziomu zanieczyszczenia środowiska gruntowego i wodnego oraz ustalenie najbardziej prawdopodobnych ognisk zanieczyszczenia. W tej sytuacji należałoby podjąć prace związane ze wstępnym rozpoznaniem zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi we wskazanym rejonie. W tym celu nawiązano współpracę z Państwowym Instytutem Geologicznym Państwowy Instytut Badawczy Oddział Pomorski w Szczecinie. Ze wstępnej oceny hydrogeologa wynika, że merytoryczny zakres rozpoznania zanieczyszczenia powinien obejmować m.in. wykonanie sześciu sondowań sozologicznych o głębokości do 3 m prowadzonych pod nadzorem geologicznym z poborem prób do analiz chemicznych, wykonanie 12 analiz składu ilościowego i jakościowego uzyskanych osadów oraz opracowanie ekspertyzy dotyczącej stwierdzonego zanieczyszczenia w zakresie rozpoznania źródła zanieczyszczenia i jego skali.

Właściwe rozpoznanie stanu środowiska gruntowo-wodnego stanowić będzie podstawę do opracowania odpowiedniego projektu prac rekultywacyjnych, a na tej podstawie można będzie chociaż w przybliżeniu oszacować całkowity koszt przedsięwzięcia. Prawidłowa diagnoza pozwoli na dokładną prezentację problemu ekologicznego oraz dobór optymalnych metod rekultywacji. Jest to niezwykle istotne z punktu widzenia uzyskania możliwie najlepszego efektu ekologicznego i zminimalizowania kosztów, jakie będą towarzyszyć procesowi rekultywacji.

Istotnym problemem w podjęciu działań służących likwidacji zanieczyszczenia i jego ewentualnych skutków dla środowiska jest fakt, iż Powiat Policki nie posiada organizacyjnych, technicznych i merytorycznych możliwości wykonania prac niezbędnych do identyfikacji skali problemu. Nie bez znaczenia jest również brak środków finansowych na przeprowadzenie wskazanych prac.

Z uwagi na powyższe oraz ze względu na duże prawdopodobieństwo, że problem może dotyczyć warstwy wodonośnej oraz gruntów przyległych do miejsca ujawnienia zanieczyszczenia, Starosta Policki pismem znak SR.600.8.2013.BS z dnia 7 czerwca 2013 r. zwrócił się do Zastępcy Dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego w Państwowym Instytucie Badawczym z siedzibą w Warszawie z prośbą o wykonanie, w ramach zadań przypisanych państwowej służbie hydrogeologicznej, niezbędnych badań w celu rozpoznania zanieczyszczenia wraz z określeniem jego zasięgu i stopnia oddziaływania, w tym na wody podziemne. Ewentualne podjęcie tych prac przez państwową służbę hydrogeologiczną uzależnione jednak zostało od ustalenia czy dno kanału ma właściwości drenujące, tym samym czy jego zanieczyszczenie może oddziaływać na wody podziemne. Wyjaśnienie tego zagadnienia ma nastąpić po wykonaniu odpowiednich badań przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy Oddział Pomorski w Szczecinie.

Obecnie, aby uniemożliwić ewentualną migrację wycieku, istnieje pilna potrzeba podjęcia prac związanych z likwidacją zanieczyszczenia w zakresie jego usunięcia z powierzchni wody oraz linii brzegowej wraz z zanieczyszczoną roślinnością i gruntem. W tym celu do sześciu podmiotów specjalizujących się w usuwaniu tego rodzaju zanieczyszczeń złożono zapytania ofertowe dotyczące wykonania niezbędnych prac, w tym polegających na rozstawieniu zapór ochronnych, splukiwaniu zanieczyszczeń z linii brzegowej oraz usunięciu zanieczyszczonej roślinności w części wystającej nad powierzchnią lustra wody, usunięciu zanieczyszczeń

unoszących się na powierzchni wody oraz aplikacji środków chemicznych neutralizujących zanieczyszczania ropopochodne. W odpowiedzi na powyższe otrzymano trzy oferty na wykonanie prac związanych z czyszczeniem kanału, w tym jedną z rażąco wysoką ceną za wykonanie usługi.

Warto nadmienić, że zanieczyszczony ciek wodny zalicza się do wód powierzchniowych śródlądowych. Władającym terenu, jak wspomniano na wstępie, jest Skarb Państwa – Starosta Policki. Organ ten w tym przypadku reprezentuje Skarb Państwa w ramach zadań z zakresu administracji rządowej. W tej sytuacji nie może działać w imieniu i na rzecz powiatu (nie jest to zadanie własne powiatu), lecz w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa.

Stosownie do treści art. 26 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.) do obowiązków właściciela śródlądowych wód powierzchniowych należy m.in. dbałość o utrzymanie dobrego stanu wód. Ustawa zatem wyraźnie precyzuje na kim ciąży obowiązek związany z utrzymywaniem we właściwym stanie cieków wodnych, tym samym kto ponosi nakłady finansowe na te działania. Wobec powyższego, wszelkie koszty związane z likwidacją ujawnionego zanieczyszczenia powinny zostać pokryte ze środków budżetu państwa, gdyż co do zasady środki na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zobowiązany jest zapewnić właśnie budżet państwa. Jednocześnie wątpliwym pozostaje możliwość angażowania środków publicznych pochodzących z dochodów własnych powiatu na działania niebędące jego zadaniem własnym.

Uwzględniając powyższe, Starosta Policki pismem znak SR.600.9.2013.BS z dnia 27 sierpnia 2013 r. wystąpił do Wojewody Zachodniopomorskiego z prośbą o finansowe zaangażowanie w likwidację powstałego zanieczyszczenia z kanału i terenów bezpośrednio przyległych. W odpowiedzi na powyższe organ ten przekazał w formie dotacji kwotę w wysokości 22.000,- zł na podjęcie wstępnych działań związanych z usunięciem ujawnionego zanieczyszczenia. Wysokość zaproponowanego wsparcia finansowego, przy skali problemu, może okazać się jednak niewystarczająca. Nie mniej jednak działania w tej sprawie zostaną podjęte, niewykluczone, że konieczne będzie zmniejszenie zakresu prac i ograniczenie ich do niezbędnego minimum.

Całkowite koszty likwidacji ujawnionego zanieczyszczenia, w tym rekultywacji terenu, z pewnością będą przekraczały możliwości finansowe powiatu, a złożoność problemu wymagała będzie współpracy z wieloma organami i instytucjami.

~~STAROSTA~~

Leszek Guździół

Otrzymują do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Powiatu w Policach
2. SP